

De kastanjemineermot bestrijden

Niet alleen de boomliefhebbers in Weert, maar ook de ‘gewone’ burger stoort zich aan het voorkomen van de paardenkastanjes in de stad. Al eind juli werden de bladeren bruin en begonnen te vallen alsof het herfst was. Oorzaak van dit probleem is de kastanjemineermot (*Cameraria orchidella*), een kleine nachtvlinder die oorspronkelijk uit Azië komt. Deze vlinder legt eitjes op het blad van de (witte) paardenkastanje, de variant met rode bloemen is minder in trek. De larven vreten zich een weg in het midden van het blad, waardoor lichtgekleurde gangen (mijnen) ontstaan. Daarbij worden ook vitale delen van het blad beschadigd, waardoor het blad zijn functie verliest en door de boom wordt afgestoten. Resultaat, in juli – augustus al bruine bladeren op de grond rondom de bomen.

Een schrale troost, dit overkomt zowat alle paardenkastanjes in Europa, niet alleen in Weert. Het is dus een probleem van gigantische omvang. De mot is daarom moeilijk, zeg gerust onmogelijk te bestrijden.

Voor de bomen is het wel degelijk een probleem van levensbelang. Een vitale boom kan zo’n aantasting wel overleven. Maar als dat een aantal jaren achter elkaar gebeurt zal de vitaliteit van de bomen afnemen. Ze worden daardoor vatbaarder voor ziekten, die door bacteriën en schimmels worden veroorzaakt. Een beruchte aandoening van paardenkastanjes zoals de kastanjabloedingsziekte, krijgt dan bij verzwakte bomen meer kans om toe te slaan, omdat minder vitale bomen aanvallen van bacteriën en schimmels niet goed kunnen afweren en inkapselen.

Blad ruimen

De larven van de kastanjemineermot overwinteren in het blad, dat inmiddels is afgevallen. In het voorjaar ontpoppen ze en zoeken de motten een boom op, een paardenkastanje dus. Niet zelden de boom waar hun leven als eitje begon. En ze komen met duizenden, tienduizenden tegelijk.

Wat kun je hieraan doen? Om te beginnen is het belangrijk om de afgevallen bladeren vóór het einde van de winter op te ruimen en te vernietigen. Verbranden is zeer effectief, maar begraven is milieuvriendelijker. Helaas is dit niet genoeg, want je kunt onmogelijk alle bladeren opruimen. Zodoende zullen er altijd motten overleven, die dan opnieuw voor nageslacht zorgen. Maar blad ruimen vermindert hun aantal significant. En dat is goed nieuws voor de vitaliteit van de bomen. Alleen is het probleem dan nog niet goed genoeg verholpen, er worden tegen het einde van de zomer toch weer bomen vroegtijdig bruin.

Spuiten

Effectieve chemische bestrijdingsmiddelen zijn inmiddels niet meer toegelaten. Er zijn nog wel middelen te koop, maar die hebben niet zo’n geweldig effect. Dit is mede een reden geweest om het spuiten van paardenkastanjes te beperken tot enkele bomen in de binnenstad. Bezuiniging heeft hierbij ook meegespeeld.

Een Nederlands bedrijf dat in boomverzorging gespecialiseerd is heeft in 2016 een uitvoerig onderzoek verricht naar alternatieve bestrijdingsmiddelen. De verrassende uitkomst was, dat lavendelolie zeer effectief is. Daarnaast zijn er ook andere methodes beschikbaar, zoals het plaatsn van feromoonvallen en lijmbanden. Daarmee moet men al in april beginnen. Half mei kunnen de lijmbanden verwijderd worden, om te voorkomen dat er teveel ‘bijvangst’ is. De feromoonvallen moeten in juni worden vervangen, om de tweede generatie motten te vangen.

Van oktober tot medio december moet alles opgeruimd en schoongemaakt worden. Ook is het goed om te vroeg gevallen blad op te ruimen. We zullen er nooit meer vanaf komen, maar het kan helpen de vitaliteit van de paardenkastanjes te waarborgen. De bomen moeten natuurlijk wel in goede aarde staan, zodat ze een gezond wortelstelsel kunnen ontwikkelen.